

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 31/07/2026 18:01
Sayı: E-120.07.03-1906842
COP31
TÜRKİYE
ANTALYA

Sayı : E-85112434-610-8692404

Konu : Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

- İlgi : a) 24.02.2026 tarihli ve 43452547-120.07.04/E.1804977 sayılı yazınız.
b) 05.03.2026 tarihli ve 43452547-120.07.04/E.1811464 sayılı yazınız.
c) 17.03.2026 tarihli ve 43452547-120.07.04/E.1817456 sayılı yazınız.
ç) 30.03.2026 tarihli ve 43452547-120.07.04/E.1826832 sayılı yazınız.

İlgi yazılar ekinde yer alan soru önergelerine ilişkin Bakanlığımızca hazırlanan cevaplar Ek'te sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Nuri ERSOY
Bakan

Ek: Liste ve Cevaplar (15 Sayfa)

7140550-40552 GK 112
7141224 GK 117
7141845 } GK 125
7141848 }
7142168 } GK 130
7142169 }

**MUĞLA MİLLETVEKİLİ SAYIN PROF. DR. METİN ERGUN'UN 7/40552 ESAS
SAYILI SORU ÖNERGESİNE BAKANLIĞIMIZCA HAZIRLANAN CEVAP**

Bakanlığımız (Yunus Emre Enstitüsü)'ca;

Lübnan'ın Beyrut şehrinde faaliyetlerini sürdüren Beyrut Yunus Emre Türk Kültür Merkezinde, yerel okutman kadrosunda istihdam edilen Lübnan Türkmen kökenli 1 personel bulunmaktadır.

Bakanlığımız (Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı)'ca;

Türkiye Bursları için 2010-2026 yılları arasında başvurusu olan öğrencilerden, başvurusunda etnisite olarak Türk ve Türkmen seçeneği bulunan Lübnan uyruklu 109 öğrenci yer almaktadır. Bunlardan 28'i kendi tercihleri doğrultusunda muhtelif üniversite ve bölümlerde burslandırılmıştır. Mezun öğrenci sayısı 2'dir. Ülkemizde hâlihazırda eğitimine devam eden Lübnan Türkmen'i öğrenci sayısı 15'tir.

Ayrıca, Türkiye Mezunlarına yönelik Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı tarafından yönetilen Türkiye Mezunları Portalı adlı çevrimiçi portal bulunmaktadır. Ülkemizde Türkiye Bursları programı ile veya kendi imkânlarıyla eğitimini tamamlayıp mezun olmuş Türkiye Mezunları için hazırlanan söz konusu portal kapsamındaki mezunlar, mezuniyetleri sonrası mevcut durumlarına dair bilgileri bu portala girmekte ve bahse konu portal üzerinden mezunların takibi yapılmaktadır.

Burslandırılan Lübnan Türkmen'i öğrenciler arasında hem eğitimlerine başlamadan feragat hem de eğitim sırasında yarım bırakarak burs iptal durumuna düşenlerin sayısının %50 oranında olduğu görülmektedir. Başkanlık, burslandırmalarda özellikle soydaş ve akraba topluluklardan gelen başvuruları değerlendirirken bu grupları önceliklendirmektedir. Yeni dönem itibarıyla burs miktarlarında güncelleme gerçekleştirilecektir. Türkiye Bursları programı kapsamında burslandırılan her öğrenci için 1 sene zorunlu Türkçe dil eğitimi bulunmakta olup söz konusu eğitim de burs programına dâhildir.

Başkanlık tarafından Orta Doğu'daki soydaşlarımıza yönelik çevrimiçi şekilde ve ücretsiz olarak Türkçe dil kursları verilmektedir. Ayrıca, ortak tarihi ve kültürel bağların vurgulanması ve soydaşlarımızın ülkemize olan müzahirliğinin devam ettirilmesi maksatlarıyla akademik etkinlikler ile gençlik kampı programları düzenlenmektedir. Talep edilmesi durumunda Başkanlık tarafından Orta Doğu'daki soydaşlarımıza yönelik Türkçe dil eğitim materyalleri de temin edilmektedir.

Bakanlığımız (Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı)'ca;

Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA) Beyrut Program Koordinasyon Ofisi 2014 yılında açılmış olmakla birlikte, ülkedeki TİKA projeleri 2006 yılına kadar uzanmaktadır. Ayrıca, 2019 yılında Lübnan'ın ikinci en büyük şehri olan Trablusşam'da bir İrtibat Ofisi kurulmuştur. Din, mezhep ve etnik köken hassasiyetinin yüksek olduğu Lübnan'da faaliyetler gerçekleştirilirken herhangi bir ayırım gözetilmemektedir. Ancak, özellikle ülkenin kuzeyinde yer alan Türkmen topluluklara ve Türkmen topluluklarla yaşayan diğer etnik gruplara ayrı bir ihtimam gösterilmektedir.

Lübnan'daki Türk varlığı konusunda (Lübnan'da geçici olarak bulunan Türkler dışında) yapılan çalışmalara göre Lübnan'da; Akkar Türkmenleri, Baalbek (Beka) Türkmenleri, Girit Türkleri (Trablusşam'da), Beyrut'ta yaşayan Türk vatandaşları (başta Mardin'den göçenler) ile Suriyeli Türkmenler ve Çerkezler (Beyrut) olmak üzere beş Türk grubu bulunmaktadır. Lübnan'daki Türk varlığı; Akkar vilayetinde (Kavaşra, Aydamun, El Bire, Meşha ve Halba kasabaları), Miniyeh-Danniyeh vilayetinde (Havvara), Baalbek vilayetinde (Şeymiye, Duris, Nananiye, Addus, Hadidiye ve Al Kaa köyleri), ayrıca Trablusşam'da ve Beyrut'un özellikle güneyinde göze çarpmaktadır. Sayılanlar dışında da Türk varlığının bulunduğu kaza ve köyler bulunmaktadır. İlke olarak, Lübnan'daki Türk varlığı ile her yıl proje ve/veya faaliyet gerçekleştirmeye azami önem gösterilmektedir. Sevindirici bir gelişme olarak 2025 yılında yapılan Lübnan Yerel Seçimleri sonucunda en büyük Türkmen yerleşimi olan Kavaşra ve Aydamun kasabalarının belediye başkanları, hem Türkmen kökenli hem de Türkiye'de üniversite okumuş Türkiye mezunları olmuştur. Bu gelişme ile birlikte Lübnan'daki Türkmenler ile gerçekleştirilen proje ve faaliyetlerin daha da artması beklenmektedir.

TİKA tarafından Lübnan'da 2008-2023 yılları arasında gerçekleştirilen kalkınma yardımlarının toplam değeri yaklaşık 38 milyon ABD Dolarıdır. En fazla proje; kültürel mirasın korunması ve restorasyonu, eğitim ve sağlık sektörlerinde (projelerin yaklaşık %50'si) gerçekleştirilmiş olup idari ve sivil altyapının geliştirilmesi, sosyal ihtiyaçların karşılanması, sivil toplum kuruluşlarının desteklenmesi, tarım ve kırsal kalkınma, enerji, su ve sanitasyon ile acil ve insani yardım alanlarıyla birlikte toplamda 300'ü aşkın proje hayata geçirilmiştir. Sayda Travma ve Rehabilitasyon Hastanesi İnşası ve Tefrişatı, Trablusşam Mevlevihanesi'nin Restorasyonu, Sultan II. Abdülhamid tarafından yaptırılan Trablusşam Saat Kulesi Restorasyonu, Lübnan Dışişleri Bakanlığı Binası Renovasyonu Projesi ve Kuzey Lübnan Aydamun, Kavaşra ve El Bire Beldelerinde Su Projesi, TİKA'nın öne çıkan projeleri olarak sayılmaktadır.

TİKA, Türkmenlere yönelik 50'den fazla proje faaliyet gerçekleştirmiştir. Projeler Akkar bölgesinde yoğunlaşmaktadır. Bunun önemli sebepleri arasında 5.000-10.000 Türkmen'in bir bölgede bulunması (Kavaşra ve Aydamun kasabaları) ve Beyrut'tan farklı olarak proje gerçekleştirilebilecek arazinin kolayca tahsis edilebilmesi olarak sıralanabilir. TİKA'nın Lübnan'da Türkmenlere yönelik olarak bugüne kadar gerçekleştirmiş olduğu en büyük projesi 2 aşamadan oluşan "Kuzey Lübnan Aydamun, Kavaşra ve El Bire Beldelerinde Su Projesi" olmuştur. Proje kapsamında, tarımsal sulama hizmetlerinin geliştirilmesi için altyapı yatırımı gerçekleştirilmiştir.

TİKA'nın Lübnan'da Türk varlığına yönelik gerçekleştirdiği projeler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Yıl	Proje	Sektör	Yer / Vilayet, (Kasaba - Köy)
2026	Lübnan Türkmenleri İftar Programı 2026 Projesi	Kültürel Hayata Katkı	Akkar, (Kavaşra)/(Aydamun)
2026	Lübnan Türkmen Kurumlarının Altyapısının Güçlendirilmesi Projesi	İdari Birimlerin Geliştirilmesi	Akkar, (Kavaşra)/(Aydamun)/(Ain Ez Zeit)
2025	Türkmen Köyleri Arıcılık Projesi	Tarım	Akkar ve Beka'daki Türkmen yerleşimleri
2025	Bourj El-Barajneh Filistin Kampı Al-Iman Okuluna Bilim Laboratuvarı Kurulması (Mardinliler) Projesi	Eğitim	Beyrut
2025	Miniyeh-Danniyeh Kaymakamlığı Hizmet Altyapısı	İdari Birimlerin Geliştirilmesi	Miniyeh-Danniyeh
2025	Akkar Ankara Misafirhanesi Projesi	Sosyal Altyapı	Akkar, (Aydamun)
2025	Lübnan Türkmenleri İftar Programı 2025 Projesi	Kültürel Hayata Katkı	Akkar, (Kavaşra)/(Aydamun)
2024	Lübnan Gıda ve Hijyen Yardımı	Acil ve İnsani Yardım	Lübnan Geneli
2024	Lübnan Acil Yatak ve Battaniye Yardımı	Acil ve İnsani Yardım	Lübnan Geneli
2024	Lübnan Türkmenleri İftar Programı 2024 Projesi	Kültürel Hayata Katkı	Akkar, (Kavaşra)/(Aydamun)
2023	Tarımsal Ürünlerin İşlenmesine Katkı Projesi	Tarım	Akkar, (Aydamun)
2023	Kavaşra Tekstil Atölyesi	Sanayi/İstihdam	Akkar, (Kavaşra)
2023	Lübnan Türk Cemiyeti Güneş Enerji Sistemi	Enerji	Trablusşam
2023	Duris Türkmen Beldesi Kültürel Destek	Kültürel Hayata Katkı	Baalbek, (Duris)
2023	Havvara Devlet Ortaokulu Kapasite Artırımı Projesi	Eğitim	Miniyeh-Danniyeh, (Havvara)
2023	Vadi Halid İtfaiye Merkezi, Hükümet Konağı ile Teknik Lisesine Güneş Enerji Sistemi Kurulumu	Enerji	Akkar, (El Hichi)

2023	Kavaşra Türkmen Beldesine Kültürel ve Eğitim Amaçlı Donanım Projesi	Eğitim	Akkar, (Kavaşra)
2023	15 Temmuz Zeytin Fidanlığı ve Şehitler Çeşmesi Renovasyonu Projesi	Kültürel Hayata Katkı	Akkar, (Kavaşra)
2022	Lübnan Türkmenleri İftar Programı 2022 Projesi	Kültürel Hayata Katkı	Akkar, (Kavaşra)/(Aydamun)
2022	Aydamun Su Pompa Güneş Enerji Projesi	Enerji/Su	Akkar, (Aydamun)
2022	Kavaşra Belediyesi Su Kuyusu Güneş Enerji Sistemi	Enerji/Su	Akkar, (Kavaşra)
2022	Lübnan Arıcılık Projesi	Tarım	Akkar ve Beka'daki Türkmen yerleşimleri
2022	Tecrübe Paylaşım Programı kapsamında Kavaşra Lisesine Ek Derslik Yapımı	Eğitim	Akkar, (Kavaşra)
2022	El Bireh Saadine Köyü Cami Taziye Evi Güneş Enerji ve Tefrişat Projesi	Kültürel Hayata Katkı/ Enerji	Akkar, (Saadine)
2022	Beka Tarımsal Kapasite Artırımı Projesi	Tarım	Beka'daki Türkmen yerleşimleri
2021	Meyve İşleme Atölyesi Güneş Enerji Sistemi	Tarım/Enerji	Akkar
2021	Ramazan Ayı Gıda Yardımı Projesi	Acil ve İnsani Yardım	Beyrut, Akkar ve Beka'daki Türkmen yerleşimleri
2021	Trablusşam Ramazan Ayı Programı (Giritli Türkler)	Acil ve İnsani Yardım	Trablusşam
2020	Aydamun Seracılık Projesi	Tarım	Akkar, (Aydamun)
2020	Lübnan Rawda Al İman Okulu çok Amaçlı Salonu Tadilat ve Tefrişat Projesi (Mardinliler)	Eğitim	Beyrut
2020	Lübnan Gıda Yardım Faaliyeti	Acil ve İnsani Yardım	Beyrut, Akkar ve Beka'daki Türkmen yerleşimleri
2019	Aydamun Belediye Başkanlığına Bağlı Şeyhlar Köyü Mar Elias Kilisesi Tadilatı ve Tefrişatı	Kültürel Hayata Katkı	Akkar, (Aydamun)
2019	Kavaşra Belediye Başkanlığı Taziye Evi Talebi	Kültürel Hayata Katkı	Akkar, (Kavaşra)
2019	Mardinliler İftar Programı	Kültürel Hayata Katkı	Beyrut
2018	Kavaşra Lisesi Bakım ve Onarımı	Eğitim	Akkar, (Kavaşra)
2018	Lübnan Harissa'da Yaşayan Türkmenlere Yardım	Acil ve İnsani Yardım	Keserwan-Jbeil, (Harissa)
2017	Kavaşra Köyü Terzihane Kurulumu Projesi	Sanayi/İstihdam	Akkar, (Kavaşra)
2017	Lübnan Ramazan Ayı İftar Programı (Mardinliler)	Kültürel Hayata Katkı	Beyrut
2016	Aydamun Camii ve Kültür Merkezi	Kültürel Hayata Katkı	Akkar, (Aydamun)

2016	Aydamon Köyü Halı Dokuma Projesi	Sanayi/İstihdam	Akkar, (Aydamun)
2016	Kavaşra Lisesine Ekipman Desteği Talebi	Eğitim	Akkar, (Kavaşra)
2016	Lübnan İftar Programı	Kültürel Hayata Katkı	Baalbek
2016	Ramazan Ayı Gıda Yardımı (Mardinliler)	Acil ve İnsani Yardım	Beyrut
2015	Aydamun Türkmen Köyü Türkçe Sınıfı Tefrişatı	Eğitim	Akkar, (Aydamun)
2015	Kavaşra ve Aydamun Kasabaları Belediye Başkanları Türkiye Ziyaretlerinin Karşıllanması	İdari Birimlerin Geliştirilmesi	Mersin
2015	Kafferbenin Belediyesi Halk Kliniği Ekipman Desteği	Sağlık	Miniyeh-Danniyeh, (Kafferbenin)
2015	Akdeniz Üniversitesi Gençlik Festivaline Lübnan Türkmen Gençlerinin Katılımı	Kültürel Hayata Katkı	Antalya
2015	Lübnan Akkar, Beka'daki Türkmenlere ve Arsal Bölgelerinde Bulunan Suriyeli Mültecilere İnsani Yardım	Acil ve İnsani Yardım	Akkar / Beka
2015	Aydamon Türkmen Köyü Halı Saha Yapımı	Kültürel Hayata Katkı	Akkar, (Aydamun)
2015	Lübnan Türkmenleri Halk Oyunları Ekibi Kurulması için Malzeme ve Ekipman Desteği	Kültürel Hayata Katkı	Akkar, (Aydamun)
2015	Lübnan Aydamon Türkmen Köyü Futbol Kulübüne Malzeme Desteği	Kültürel Hayata Katkı	Akkar, (Aydamun)
2015	Kavaşra Türkmen Köyü Parkı Yenilenme Projesi	Kültürel Hayata Katkı	Akkar, (Kavaşra)
2015	Tikrit Meslek Lisesi Elektrik Laboratuvarı	Eğitim	Akkar, (Tikrit)
2015	Dr. Abdullah Al Rasi Devlet Hastanesi Yoğun Bakım Ünitesi Ekipman Temini	Sağlık	Akkar, (Halba)
2014	Lübnan'a Ambulans Hibesi	Sağlık	Beyrut/Hasbaya, (Hebbariye)/Baalbek, (Duris)
2013	Kuzey Lübnan Aydamun, Kavaşra ve El Bire Beldelerinde Su Projesi 2. Aşaması	Tarım/Su ve Hıfzıssıhha	Akkar, (Kavaşra)/(Aydamun)/(El Bire)
2010	Kuzey Lübnan Aydamun, Kavaşra ve El Bire Beldelerinde Su Projesi 1. Aşaması	Tarım/Su ve Hıfzıssıhha	Akkar, (Kavaşra)/(Aydamun)/(El Bire)

Günümüze kadar yapılan tüm acil ve insani yardım projeleri ya doğrudan Türkmen topluluklara yönelik olmuş ya da Lübnan geneline yapılan yardımlarda mutlaka Türkmen topluluklara yer verilmiştir. Lübnan genelinde yapılan acil ve insani yardımların çoğunluğu Türkmen topluluklara yöneliktir.

TİKA'nın Türkmenlere yönelik gerçekleştirdiği eğitim faaliyetleri yoğunluklu olarak inşa ve eğitim malzemeleri hibesi şeklinde gerçekleşmektedir. Bu kapsamda; Bourj El-Barajneh Filistin Kampı Al-İman Okuluna Bilim Laboratuvarı Kurulması Projesi (Mardinlilere), Havvara Devlet Ortaokulu Kapasite Artırımı Projesi, Kavaşra Türkmen Beldesine Kültürel ve Eğitim Amaçlı Donanım Projesi, Tecrübe Paylaşım Programı kapsamında Kavaşra Lisesine Ek Derslik Yapımı, Lübnan Rawda Al İman Okulu çok Amaçlı Salonu Tadilat ve Tefrişat Projesi (Mardinlilere), Kavaşra Lisesi Bakım ve Onarımı, Kavaşra Lisesine Ekipman Desteği Talebi, Aydamun Türkmen Köyü Türkçe Sınıfı Tefrişatı ve Tikrit Meslek Lisesi Elektrik Laboratuvarı Projesi gibi çalışmalar gerçekleştirilmiştir.

TİKA Beyrut Program Koordinasyon Ofisinde çalışan 4 asistanın tamamı Türkiye Mezunu olup 2'si Lübnanlı Türklerdendir. Personel seçiminde özellikle Türkmen kökenli olmasına ya da Türkiye'ye müzahir gruplardan olmasına önem gösterilmekte olup diğer taraftan Lübnan'daki çeşitlilik de göz önünde bulundurulmaktadır.